

Le vangle l'eve

Autor(en): **[s.n.]**

Objektyp: **Article**

Zeitschrift: **L'ami du patois : trimestriel romand**

Band (Jahr): **16 (1988)**

Heft 60

PDF erstellt am: **12.07.2024**

Persistenter Link: <https://doi.org/10.5169/seals-241975>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Inhalten der Zeitschriften. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern. Die auf der Plattform e-periodica veröffentlichten Dokumente stehen für nicht-kommerzielle Zwecke in Lehre und Forschung sowie für die private Nutzung frei zur Verfügung. Einzelne Dateien oder Ausdrucke aus diesem Angebot können zusammen mit diesen Nutzungsbedingungen und den korrekten Herkunftsbezeichnungen weitergegeben werden. Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. Die systematische Speicherung von Teilen des elektronischen Angebots auf anderen Servern bedarf ebenfalls des schriftlichen Einverständnisses der Rechteinhaber.

Haftungsausschluss

Alle Angaben erfolgen ohne Gewähr für Vollständigkeit oder Richtigkeit. Es wird keine Haftung übernommen für Schäden durch die Verwendung von Informationen aus diesem Online-Angebot oder durch das Fehlen von Informationen. Dies gilt auch für Inhalte Dritter, die über dieses Angebot zugänglich sind.

LE VANGLE L'ÈVE

L'outon l'è pachâ, no chin a la poârta dè l'evê, di tin dè nê, dè bije frède, la yèche, la leka chu lè tsemin. Ou dzoa d'ora n'a pâ mé tan dè pochyin a chè fére po pachâ chta chéjon, ouna grôche inpartya di dzin chon bin lodzi, l'an di méjon a là, bin tsôdâ, mimamin di pèyo avui na tsemenâ le folyidzo yô pyon l'ou tinyi dèvan le fu; din lè grô tinyèmin lè loyâ chon tsôdâ pèr dèje, n'an rin dè pochyin,

rin a ch'èchkormantyi a inkotsi dou bou; tyè kon va dè mi ! on'a to po ithre bin ! Lè pouro j'anhyan l'an le bouneu d'ithre lodzi, din di méjon èchprè por là, chon nourè, intretinyè, di bounè dzin chin n'okupon.

Ma n'in da adi, ke chin lou pyé d'ithre libro a lou djija, l'è lè vangle, lè galabontin, hà ke van dèmandâ l'èrmana, dremi din lè j'èthrâbyo, deché, delé, l'è lou ya.

Li-ya pâ mé dè dou j'an, che, a la chalyète dè Friboa, ly-avi na méjon dè payijan, vudya, abandonâye, vindya po ithre rèmontaye. Dutrè dèche tou j'èchtafié chè chon inchtalâ dedin, tan bin ke mô. On dzoa mè chu ajardâ a fetchi mon nâ po vère par tyè n'in d'irè; li avi adi le folyidzo, on vilyo fôa a pan, ô pèyo le forni dè molache, chta binda chè tinyan inke, la né, lè dzoa dè kramena, po lou tsôdâ l'è apèchu ke terivan bâ lè j'achilyè a la ramire dè la lodze, di lan deché delé, le rathali dè l'étrâbyo irè a mityi réchi. Pèr inke bâ l'è pâ fôta dè dre, vo chédè chinke l'è ha choârta dè dzin. Chè tinyan katchi, nyon na rin dè, nyon chè pyin, nyon lè ja fè dèbantyi. Iran di bènirâ.

Mè chovinyo, mon chènya payijan, l'évê l'avi kotyè kou dè hô rôdeu, vinyan dèmandâ a medzi è kutchi a l'èthrâbyo, i le lou j'a djémé rëfoujâ, l'avi totèvi na kotse po lè rëvoudre ou tsô; a marinda la dona fachi lou portâ na ketalâye dè choupa avui on kanpou dè pan, le mantin chi ke l'avi la hyinthe dè chèdyi a l'armayi l'avi a dèdzounâ. Ma ! di galabontin po rin fére, ch'èchkannavan dèvan la lèvâye dou dzoa.

Ora mè fô ékrire n'a bin galéja ke mè j'ou kontaye. Din le velâdzo, ke li dejan "Velâ-lè kotyè" a kouja don mache dè kotya, li-ya on bin bi kabarè chu le mu ô dèchu dè l'intrâye l'an fè on potré. On chudâ chu le tsavo kâbrâ, a dèkouthè na monchtra pouta bithe a granta kuva le moua ôrâ, le chuda li infelè na granta peka din la goardze ! dèje lè markâ. "O chin Dzouardzo è lou dragon". On dèche tou rôdeu, rodzachu, bon vivandyé, borinhyo,

bin konyu ô chorènon dè Nihlyon, chavi pâ chè motchi, tyè avui chè dê, tinke le ke ch'amènè on matin a chti kabarè. La patrena ke panâvè le pouèrtso li fâ, tyè ti rè inke, tyè vouthe ? Nihlyon la mina bâcha dèmandè, chopié madama on piti ôtyè a bère l'é ché; rin dè chin, ke li rèbrekè la karbatyére korohya ! chtâ chè va bère dè l'ivouè a l'intse dou borni, l'otri tirè choû, t'avi na puchinta lanpâye, tâ fè vèrgonye pè le vindâdze, ôra fo mè le kan è vuto chte vou pâ rechyèdre la panoche, te vu pâ rèvère pè chiatre, bèvache, golyachèri, va tè lavâ chonnamô, dèguinya. In chindalin, Nihlyon chè rèveri po li dre, te vu dza rètrovâ kanye dè karbatyére.

Le lindèman vè l'avèprâ, teché Nihlyon kintre ô vindâdzo ! La patrena lè duvè man chu lè j'antsè : le vouètè è fâ, adon tyè ! t'avi bin de dè pâ rèbetâ lè pi ché ! vouè madama, yè l'é rinkontrâ inke le dragon, ma chtikou vu vère Chin Dzouardzo ! Inke la karbatyére motchia !

Gr. R. On di "Intrè-no", Friboa

PROCUREZ-VOUS

l'excellent ouvrage de PONT André

Autrefois
les travaux et les jours

Un livre qui se lit comme un roman
et qui vous tient en haleine du commencement à la fin, pour le prix de fr. 39.--.

publié dans la collection

MÉMOIRE VIVANTE

CULTURE POPULAIRE
ET
TRADITION ORALE

1984-1985

Editeur :
Monographic SA, 3960 Sierre
Tél. (027) 55 85 87

Diffusion en Valais :
Monographic SA, Sierre
Diffusion hors Valais :
Editions d'En-Bas, Lausanne